

HERINNERINGSPIJPEN UIT DE EERSTE WERELDOORLOG

door Ron de Haan

Geholpen door het toeval ben ik in korte tijd in het bezit gekomen van twee manchetpijpen, die allebei duidelijk in de eerste wereldoorlog gemaakt zijn ten behoeve van soldaten.

Het gaat om pijpen van Franse herkomst, pijpen die tegen een stootje kunnen, robuust, dikwandig en rijkelijk voorzien van teksten, merken en jaartallen. Ze beelden karakteristieke soldatenkoppen uit, oprecht en eerlijk, dus ook niet met email versierd.

De grootste van ruim 7 cm is een vriendelijk ogende, bebaarde mannenkop en draagt de duidelijk herkenbare soldatenpet uit de eerste wereldoorlog (*afb. 1*).

De tekst op de manchet luidt: LA PIPE DES TRANCHEES, wat zoveel wil zeggen als: de loopgravenpijp. De tekst is intaglio aangebracht, net als de naam op de zijkant van de manchet: G. OBIOLS. Of dit de naam van de pijpenmaker is, is mij niet bekend. Op de rechterzijde van de manchet zijn in hoog reliëf in een ovaal de letters KOM aangebracht, met daaronder het woord: déposé, eveneens in hoog reliëf.

De tweede pijp is aanmerkelijk kleiner, nl. 5 cm hoog, en is weer een bebaarde, gegroefde kop met een pet op (*afb. 2*). Alle teksten en jaartallen op deze pijp zijn in tegenstelling tot de eerste alleen intaglio aangebracht.

Bij beide pijpen zijn de teksten reeds in de mal opgenomen. Alleen bij de tweede is het woord déposé in de leerdroge klei gestempeld.

De tekst rondom de manchet luidt: LE POILU, wat staat voor: Soldaat uit de eerste wereldoorlog, maar de tweede betekenis is veelzeggender: De IJ-zervreter. Verder staat op de band rond de manchet het jaartal 1914-15, en daaronder aan de rechterzijde de naam van de vermoedelijke pijpenmaker: J LOYUD of J LOYUET. Deze is echter zeer moeilijk leesbaar.

Het zijn beide fraaie pijpen, maar tot op heden is er in de literatuur niets bekend over deze producten, alleen wat de pijpen ons zelf vertellen.

OPROEP

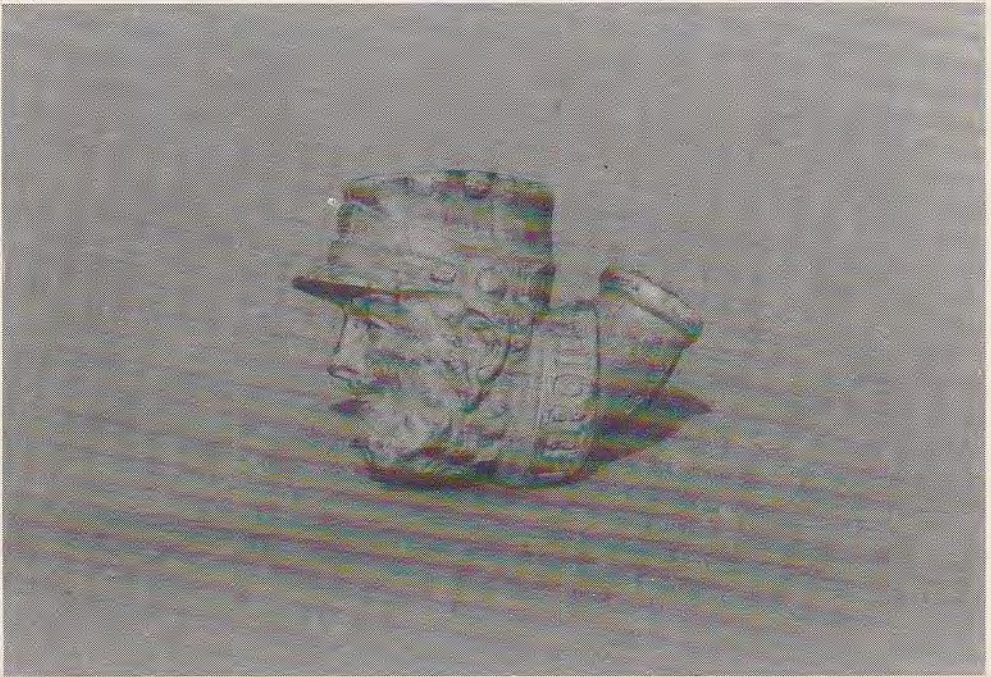
Graag wil ik in contact komen met verzamelaars, die dit soort pijpen ook in hun collectie hebben. Reacties naar:

Ron de Haan
Vermeerlaan 46
1213 ED Hilversum
tel. 035 6233897

Foto's: Arjan de Haan

Afb. 1

Afb. 2